

Biblioteka, kuri vienija

2021

LIUVOS AKLŲJŲ
BIBLIOTEKA

Visose bibliotekose turi būti puoselėjama kiekvieno laisvė būti

Praėjusiais metais stengėmės išnaudoti visas galimybes susitikti, suburti, veikti. Nepaisant besitęsiančios pandeminės situacijos susitikimų būta daug. Ypač įsimintinos buvo mūsų skaitytojų kūrybinės dirbtuvės, kuriose turėjome galimybę geriau pažinti vieni kitus, suprasti, kad skirtingas negalias ar sutrikimus turinčius žmones gali jungti biblioteka ir garsinė knyga.

Būtent kūrybinėse dirbtuvėse išgirdome lyderystės lūkestį įtrauktis srityje, kurio padrąsinti kartu su apskričių viešųjų bibliotekų kolegomis ėmėmės organizuoti Konferenciją+. Jos metu Lietuvos bibliotekos susibūrė ir pasirašė Bibliotekų prieinamumo manifestą, pažadą kurti visiems draugiškas bibliotekas, kuriose puoselėjama kiekvieno laisvė būti.

Dar vienas jūsų įpareigojimas mums – tapti skaitymo technologijų lyderiais. Užbaigtos pagrindinės projekto MoBiLait veiklos, praturtinusios bibliotekos fondus naujų formatų ir naujo turinio leidiniais, bei modernizuotas ELVIS plečia galimybes ir skatina tobulėti tiek bibliotekos darbuotojus, tiek skaitytojus. Ir nors dar laukia mobiliųjų ELVIS programėlių kūrimo darbai, šiandien jau turime patrauklią virtualią biblioteką.

Sustoti neketiname. Vėl kviesime susitikti, diskutuoti, kurti tam, kad skaityti galėtų visi. Iki šios svajonės išsipildymo – ilgas kelias, tačiau be galo įdomus! Keliuokime kartu!

Direktorė
Inga Davidonienė

Nuotraukos autorius –
Viktoras Kalninkas

LAB misija, vizija ir vertybės

Bendraudami su skaitytojais, ieškojome identiteto ir kiekviename žingsnyje vadovavomės bibliotekos misija, vizija ir vertybėmis.

Misija

Skaitantiems kitaip atveriamė galimybę tobulėti, bendrauti, pažinti pasaulį ir save.

Vizija

Kad skaityti galėtų visi – visur, visada, iškart!

Vertybės

Pagarba

Esame atidūs žmogaus poreikiams. Priimame kitokią nuomonę, neįprastą požiūrį, kuriame tvarius santykius.

Atsakomybė

Garbingai ir sąžiningai elgiamės su bendradarbiais, lankytojais, partneriais ir mus supančia aplinka.

Inovatyvumas

Trokštame tobulėti – nuolat ieškome naujų, pažangesnių darbo priemonių ir metodų bei įtraukiame juos į savo kasdienybę.

Profesionalumas

Išmanome savo darbą ir nuolat mokomės. Savo žiniomis ir įgyta patirtimi dalinamės su partneriais, nes suprantame, kad pokytį sukursime tik veikdami kartu.

Iniciatyvumas

Darome daugiau, nei „privalu“ padaryti. Turime drąsos priimti iššūkius. Negailime žodžio grįžtamajam ryšiui.

LAB komanda

58 pareigybės Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose ir Ukmergėje

18 profesionalių diktorių Vilniuje ir Kaune

64 savanoriai diktoriai Vilniuje ir Kaune

Svarbiausi 2021 m. įvykiai

Inicijavome visas šalies bibliotekas apjungusią „Biblioteka visiems. Konferencija+“ ir pasirašėme Bibliotekų prieinamumo manifestą.

Buvome bene įspūdingiausio praeitų metų bibliotekų renginio „[Biblioteka visiems. Konferencija+](#)“, kurio metu pasirašytas [Bibliotekų prieinamumo manifestas](#), iniciatoriai ir pagrindiniai organizatoriai. Kad „Konferencija+“ įvyktų, pečius surėmė visos apskričių viešosios bibliotekos ir Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija.

Siekėme didinti LAB atvirumą naujoms auditorijoms.

Didžiuosiuose Lietuvos miestuose organizavome 6 kūrybines dirbtuves „[Kad skaityti galėtų visi: biblioteka, kuri vienija](#)“, kurių metu diskutavome apie LAB ištakas, dabartines paslaugas ir poreikius. Dalyviai siūlė idėjas LAB veikloms ir naujam pavadinimui, kuris akcentuotų ne tam tikrą vartotojų grupę, bet sprendimus informacijos prieinamumo kliūtims šalinti.

Atnaujinome virtualią biblioteką ELVIS.

Baigėme virtualios bibliotekos ELVIS modernizavimo darbus ir naująjį ELVIS pristatėme vartotojams bei akademinų ir viešųjų bibliotekų darbuotojams. Naujoji virtuali biblioteka pasiekama adresu elvislab.lt, būtinai užsuk!

The screenshot shows the ELVIS website interface. At the top, there is a contact information bar with a phone number (+370 667 80 541) and an email address (info@elvislab.lt). Below this is a search bar with the text 'Įveskite paieškos žodį' and a search icon. To the right of the search bar are links for 'Detali leidinio paieška', 'Registruotis', and 'Prisijungti'. The main navigation bar is green and contains links for 'Titulinis', 'Apie ELVIS', 'Leidiniai', 'Naujienos', and 'Bibliotekoms'. The main content area is titled 'Naujausi leidiniai' and displays a grid of book covers with their titles and authors:

- National geographic Lietuva, 2022, Nr. 3**: oficialus Nacionalinės geografijos draugijos leidinys. Cover: ALPES BE SNIEGŲ.
- Alena**: skiriu mamai [apysaka]. Author: Kazimiera Venckuvienė-Simkutė. Cover: ALENA.
- Psychologija Tau, 2022, Nr. 2**. Author: Olga Tokarczuk. Cover: PSICHOLOGIJA TAU.
- IQ, 2022, Nr. 3**: politikos, ekonomikos, kultūros įžvalgos ir komentarai iš Lietuvos ir viso pasaulio. Cover: IQ.
- Jehudit. Pasaulis galėtų būti toks gražus**: dokumentinė apysaka. Author: Aneta Anra. Cover: JEHUDIT PASAULIS GALĖTŲ BŪTI TOKS GRAŽUS.
- Jautrusis pasakotojas esė**. Author: Olga Tokarczuk. Cover: OLGA TOKARCZUK JAUTRUSIS PASAKOTOJAS.

Raginame laikytis Brailio rašto standarto.

Kartu su partneriais – Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjunga (LASS) ir Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centru (LASUC) – [kreipėmės į visuomenę](#), siekdami užtikrinti, kad rengiant informaciją Brailio raštu būtų atsižvelgiama į patvirtintą Brailio rašto standartą. Sukūrėme programinę įrangą, įgalinančią taikyti naujo Brailio rašto standarto reikalavimus. Nuo 2021 m. vasario LAB knygos Brailio raštu leidžiamos pagal naują standartą.

Kovojome dėl skaitmeninių knygų ir mokymuisi skirtos medžiagos prieinamumo.

Kartu su LASS organizavome susitikimus su Lietuvos leidėjų asociacijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Nacionalinės švietimo agentūros, Neįgaliųjų reikalų departamento atstovais dėl skaitmeninių knygų, ypač mokymosi medžiagos, pritaikymo asmenims, negalintiems skaityti įprastai.

Subūrėme įtraukios vadovėlių leidybos darbo grupę, į kurią savo atstovus delegavo Kultūros ministerija, Nacionalinė švietimo agentūra, Lietuvos leidėjų asociacija, Neįgaliųjų reikalų departamentas, LASS ir LASUC.

Kartu su LASS organizavome mokymus Lietuvos leidėjams apie asmenų, negalintių skaityti įprastai, informacinius poreikius ir pristatėme pagrindinius skaitmeninių knygų prieinamumo principus.

Sveikinome kolegę Dalią Balčytytę, tapusią geriausia metų bibliotekininke!

Geriausios 2021 m. bibliotekininkės vardas LAB Informacinių išteklių skyriaus vadovei suteiktas už bibliotekos auditorijų plėtrą ir naujas paslaugas, užtikrinant prieigą prie informacijos visiems, kuriems sunku skaityti įprastą spausdintą tekstą. Tai labai svarbus įvertinimas ne tik visai LAB komandai, bet ir mūsų skaitytojams, kurių dėka augti turime nuolat!

Į „Skaitymo iššūkį“ įtraukėme skaitančius savaip.

Pirmą kartą „Vasara su knyga“ taip aktyviai kvietė įsijungti visus – akcijos vizualinė medžiaga pritaikyta prasčiau matantiems, o viešinimo filmukai skirti turintiems skaitymo, regos, judėjimo ar neuroypatumų. Jau visos šalies bibliotekos ėmėsi namuose aptarnauti judėjimo sunkumų turinčius skaitytojus.

Viešųjų bibliotekų darbuotojams organizavome 6 mokymus „Ką pasiūlyti kitaip skaitančiam vartotojui“.

Visoje Lietuvoje dirbančius kolegas supažindinome su asmenų, negalintių skaityti įprastai, informacinio aptarnavimo galimybėmis ir suteikėme žinių apie bibliotekų aplinkos pritaikymą regėjimo sutrikimų turintiems asmenims.

Veiklos rodikliai

Skaitytojai ir apsilankymai

LAB skaitytojai – 3910

Fiziniai apsilankymai – 14586

Virtualūs apsilankymai – 188191

Renginiai – 237

Renginių dalyviai – 37366

Mokymai ir kvalifikacijos kėlimas

Organizavome 50 mokymų

Mokymuose dalyvavo 941 žmogus

Leidyba ir virtuali biblioteka ELVIS

- Metų pabaigoje virtualia biblioteka ELVIS džiaugėsi jau 2073 vartotojai
- Pradėjome garsinti Paralimpinio komiteto leidžiamą žurnalą „Įveik save“
- Sukūrėme patrauklius ir sintezavimo priemonėms pritaikytus leidinių katalogus:

1) [Dalykinės literatūros katalogas;](#)

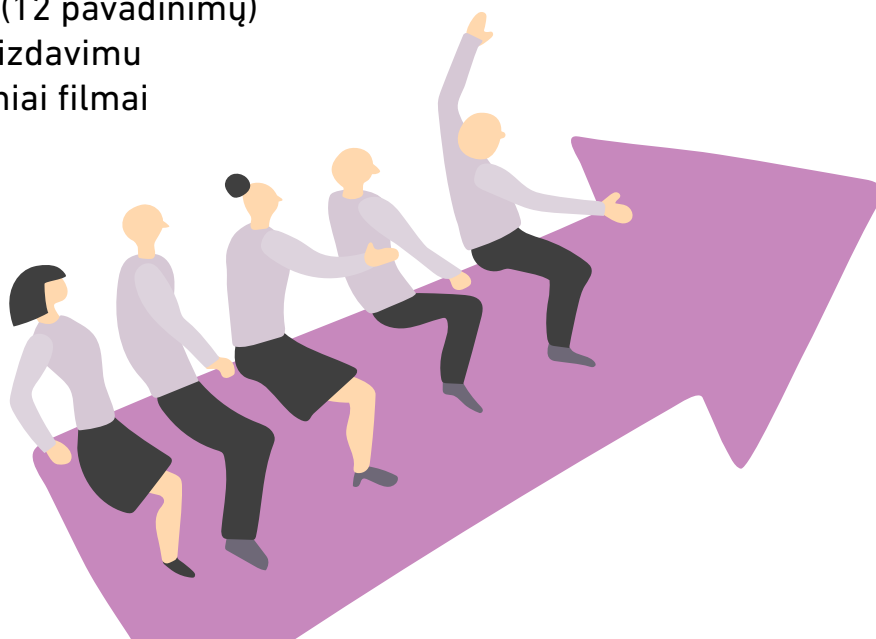
2) [Grožinės literatūros katalogas;](#)

3) [Vaikų literatūros katalogas;](#)

4) [Mokiniams rekomenduojamos garsinės knygos. 1–10 klasė.](#)

Bibliotekos fondus papildė:

- 30 leidinių Brailio raštu
- 336 garsinės knygos
- 168 PDF leidiniai
- 15 EPUB leidinių
- 48 DAISY leidinių
- 33 BRF leidiniai
- 131 garsinis žurnalas (12 pavadinimų)
- 5 filmai su garsiniu vaizdavimu
- 8 garsiniai dokumentiniai filmai
- 2 tinklalaidės
- 1 audioserialas

Tvirtėjantis kompetencijų centras

Tiflotyra:

- Parengėme 94 straipsnius [tinklaraštyje apie regos sutrikimus](#), tarp kurių ir išsamios knygų bei žurnalų užsienio kalbomis apžvalgos.
- Parengėme [tiflotyros leidinių anglų kalba katalogą](#) ir išplatinome visiems specialistams, dirbantiems su neregiais ar silpnaregiais.
- Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centre organizavome angliškos akademinės literatūros iš neseniai papildėjusio LAB tiflotyros fondo parodą.

Disleksija:

- Pasirašėme bendradarbiavimo sutartį su Mokymosi ypatumų centru „Labirintas“. Nuo šiol skaitymo sunkumų patiriantys vaikai, pateikę MYC „Labirintas“ išduotą pažymą, gali naudotis virtualia biblioteka ELVIS.
- Tęsėme bendradarbiavimą su „Dyslexia centru“, kuris LAB patalpose organizavo dvi vasaros stovyklas 24 vaikams, turintiems disleksiją. LAB komanda vaikams organizavo 8 edukacinius užsiėmimus.
- Parengėme 44 straipsnius [tinklaraštyje apie skaitymo sutrikimus](#), kuriuose – platus žinių spektras nuo mokslinės informacijos iki kasdienės pagalbos.
- Kartu su partneriais – MYC „Labirintu“ ir „Dyslexia centru“ – prisijungėme prie pasaulinės iniciatyvos „Go RED for Dyslexia“ ir pakvietėme jungtis visą Lietuvą. Kvietimą išgirdo arti 100 šalies bibliotekų ir mokyklų.

Veikianti Marakešo sutartis – virtualią biblioteką ELVIS pildo leidiniai užsienio kalbomis:

- Didindami užsienio šalių pritaikyto formato leidinių prieinamumą LAB vartotojams, aktyviai bendradarbiavome su ABC (Accessible Books Consortium) platforma ir Lenkijos aklųjų biblioteka, per kurias gavome 79 pavadinimus pritaikyto formato leidinių rusų ir lenkų kalbomis.
- Izraelio biblioteka padovanojo 16 leidinių rusų kalba.

Naujos paslaugos

Knygomatas

Prie įėjimo į biblioteką Vilniuje įrengėme nedidelį knygomatą. Ši paslauga suteikia galimybę atsiimti užsakytus leidinius bet kuriuo tau patogiu metu, 24 val. per parą! Kad naujovės nekeltų streso, parengėme trumpą [knygomato pristatymo filmuką](#).

Nemokama „Bookshare“ prieiga mūsų skaitytojams

Įsigijome 10 prieigos vietų didžiausioje skaitmeninių knygų prieinamais formatais platformoje „Bookshare“, taip sudarydami galimybę LAB vartotojams skaityti pritaikyto formato leidinius įvairiomis užsienio kalbomis.

Specializuotų bendravimo kortelių kūrimas naudojantis programine įranga „Boardmaker“

Jei sunku kalbėtis žodžiais, pasitelk vaizdų kalbą! [Specializuotose bendravimo kortelėse](#) pavaizduoti grafiniai simboliai ir piešiniai padeda iškomunikuoti paprastas gyvenimiškas situacijas, todėl puikiai pasitarnauja tėvams, pedagogams, logopedams ir kitiems specialistams.

Galimybė išbandyti pagalbines priemones disleksiją turintiems vaikams

Įsigijome keletą pagalbinių skaitymo priemonių (skaitymo juostas, dvigubo skaitymo liniuotes, spalvotus lapų filtrus, didinamuosius lakštus), kuriuos prieš pirkdami galite išbandyti mūsų bibliotekoje.

Edukacinės programos moksleiviams ir visuomenei

- 9–12 kl. mokiniams skirta edukacija „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“ (162 dalyviai)
- 4–5 kl. mokiniams ir visuomenei skirta edukacija „Žmogus su negalia irgi gali“ (edukacija pritaikyta ir prasčiau matantiems vaikams) (3755 dalyvių)
- 4–6 kl. moksleiviams ir visuomenei skirta edukacija „Apie disleksiją paprastai“ (3360 dalyviai)

Kuriame
Lietuvos ateitį

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Europiniai projektai

„MoBiLait: mokymosi galimybių atvėrimas žmonėms, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto, per Lietuvos bibliotekų tinklą“

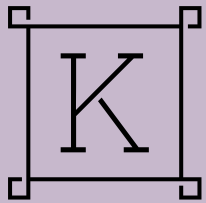
- Kartu su partneriais (Kauno apskrities viešąja biblioteka, Mykolo Romerio universiteto biblioteka, Vytauto Didžiojo universiteto biblioteka, Vilniaus universiteto biblioteka ir Vilniaus universiteto Kauno fakultetu) parengėme 700 pavadinimų pritaikyto formato leidinių (400 PDF formatu, 100 DAISY formatu ir 200 garsiniu formatu). Papildomai iš leidėjų įsigijome 43 leidinių licencijas 2 metų laikotarpiui. Iš jų 15 leidinių EPUB formatu ir 2 garsinės knygos – jau virtualioje bibliotekoje ELVIS. Baigėme virtualios bibliotekos ELVIS modernizavimo darbus.
- Suderinome galimybę iki 2023 m. vasaros už sutaupytas projekto lėšas sukurti ELVIS mobiliąsias aplikacijas Android ir iOS operacinėms sistemoms.

„Lietuvos aklyjų bibliotekos modernizavimas“

- Įvykdytas LAB pastato Skroblų g. 10, Vilniuje, kapitalinio remonto darbų ir informavimo apie projektą pirkimas.
- 2021 m. balandžio 22 d. pasirašyta rangos sutartis, įsigytos statybos darbų techninės priežiūros paslaugos.
- Pradėti renovacijos darbai. Į modernesnę biblioteką vilniečius pakviesime jau šią žiemą!

Kiti projektai

Įgyvendindami LAB ir apskričių viešųjų bibliotekų projektą „Apskričių viešųjų bibliotekų specialistų kompetencijų kėlimas“, drauge parengėme [medijų raštingumo metodiką šalies bibliotekų specialistams](#).

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

Lietuvos kultūros tarybos finansuojami projektai

„Grožinės literatūros prieinamumo didinimas įprasto spausdinto teksto negalintiems skaityti asmenims“

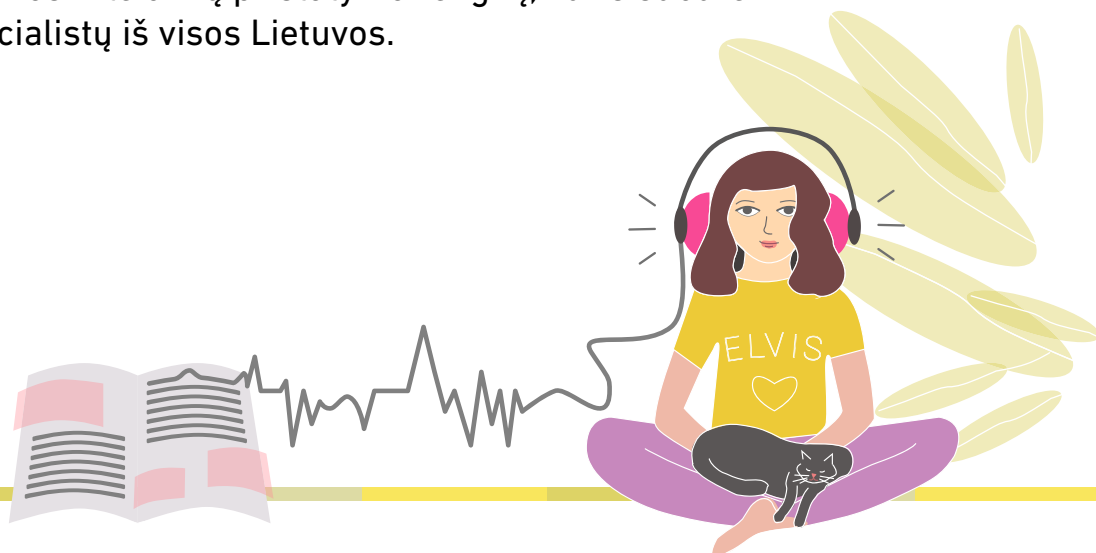
Įgarsiname ir virtualioje bibliotekoje ELVIS patalpinome [11 didelės apimties grožinės literatūros kūrinių](#).

„Tarp tradicijos ir modernumo: 55 metai su Brailio raštu“

- Bendradarbiaudami su specialistais, sukūrėme tobulą įrankį visiems, ieškantiems sprendimų su Brailio raštu – 6 trumpus ir smagius informacinius filmukus:
 1. [„TAIP Brailio raštui“](#)
 2. [„Brailio rašto standartas“](#)
 3. [„Trumpa Brailio rašto istorija“](#)
 4. [„Brailio raštas technologijose“](#)
 5. [„Brailio raštas. Tinkami ir netinkami sprendimai“](#)
 6. [„Kaip gimsta spauda Brailio raštu“](#)
- Organizavome diskusiją „Nestandartiškai apie Brailio standartą“, kurioje dalyvavo šio rašto vartotojai ir entuziastai bei profesionalūs leidėjai Brailio raštu.
- Suorganizavome skaitymo Brailio raštu konkursą ir jį vainikuojantį edukacinį renginį VU Botanikos sodo Kairėnų padalinyje.

„Skaitinių valandėlė: paprasti garsiniai tekstai ypatingam skaitytojui“

- Subūrėme ekspertus ir kartu parengėme metodiką [„Skaitinių valandėlė: paprasti garsiniai tekstai ypatingam skaitytojui“](#), skirtą literatūros kūriniams adaptuoti ir parengti supaprastinta kalba.
- Tęsiame garsinių leidinių seriją „Skaitinių valandėlė“, skirtą tiems, kam sudėtingi tekstai, net ir garsiniai, jau neįveikiama užduotis. Tris naujus leidinius rasite [virtualioje bibliotekoje ELVIS](#).
- Organizavome metodikos ir leidinių pristatymo renginį, kuris subūrė daugiau kaip 450 specialistų iš visos Lietuvos.

Tarptautiškumas

Kartu su partneriais (Šiaurės Makedonijos Respublika, Slovakija, Lietuva, Latvija, DAISY konsorciumu) **dirbome Latvijos disleksijos asociacijos koordinuojamame „Erasmus +“ strateginės partnerystės projekte „Audio Textbooks - Help for Challenged Readers and Their Teachers“** („Garsiniai vadovėliai – pagalba skaitymo sunkumų patiriantiems mokiniams ir jų mokytojams“). Dalyvavome DAISY leidinių rengimo mokymuose, po kurių parengėme 2 vadovėlius DAISY formatu: „Žemė. Geografijos vadovėlis 6 klasei“ (1 dalis) ir „Žingsniai. Istorijos vadovėlis 6 klasei“ (1 dalis). Vadovėlių tęsiniai pasirodys šiemet.

Organizavome tarptautinio taktilinių knygų konkurso „Typhlo and Tactus“ veiklas Lietuvoje. Parengėme ne tik [liečiamųjų knygelių kūrimo metodiką](#), bet ir mokomąjį filmą „[Liečiamosios \(taktilinės\) knygelės ir jų kūrimas](#)“, o LAB sudaryta komisija iš 12 dalyvių tarptautiniam konkursui atrinko ir pateikė 5 knygeles.

Buvome pakviesti tapti nuolatiniais IFLA LPD komiteto nariais.

Nuo 2021 m. Informacinių išteklių skyriaus vadovė Dalia Balčytytė paskirta IFLA LPD komiteto atstove Baltijos šalims.

Dalyvavome Europos įtraukios leidybos iniciatyvos valdymo grupės veikloje kaip Centrinės ir Rytų Europos šalių regiono atstovai. Valdymo grupėje dirbo LAB direktorė Inga Davidonienė.

Aktyviai bendradarbiavome su Italijos prieinamų knygų fondu „Libri Italiani Accessibili“ (LIA). Įsigijome teises ir išvertėme LIA gaires „Skaitmeninių knygų visiems: prieinamos skaitmeninės leidybos ekosistema“, kurias pristatysime Lietuvos leidėjams. Organizavome nuotolinį seminarą LAB specialistams ir Lietuvos leidėjų atstovams apie įtraukiąją leidybą.

Konsultavomės su Suomijos, Estijos bibliotekomis ir ABC konsorciumu dėl vyraujančios praktikos suteikiant prieinamo formato leidiniams ISBN ir ISSN kodus.

Šis klausimas taip pat įtrauktas į IFLA bibliotekų, aptarnaujančių asmenis, negalinčius skaityti įprasto spausdinto teksto, nuolatinio komiteto planuojamą svarstyti klausimų sąrašą.

Bendradarbiavimas

Pedagoginė psichologinė tarnyba

Pradėjome bendradarbiauti su 33 Pedagoginės psichologinės pagalbos tarnybomis įvairiuose Lietuvos miestuose, ir ši partnerystė nuolat plečiasi.

Leidėjai

Aktyviai bendradarbiaujame su „Baltų lankų leidyba“, „Audioteka“, žurnalo „Metai“ ir savaitraščio „Savaitė“ leidėjais. Leidybos srityje randame vis daugiau partnerių.

Kino ekspertai

Su Lietuvos kino centru sutarėme, kad restauruojant filmus bus rengiamas jų garsinis vaizdavimas, o pritaikytas turinys talpinamas virtualioje bibliotekoje ELVIS. Tęsiame bendradarbiavimą su dokumentinių filmų festivaliu „Nepatogus kinas“ bei su garsinės dokumentikos festivaliu „Banguoja“, kurio programos dalis talpinama ELVIS.

Nevyriausybinės organizacijos

Turėdami nemažai partnerių nevyriausybiniam sektoriuje, šiemet pradėjome bendradarbiauti su pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija POLA bei Lietuvos geriatrų ir gerontologų draugija.

Muziejai ir galerijos

Bendradarbiaujame su Lietuvos nacionaliniu, Lietuvos etnokosmologijos, Literatūrinio A. Puškino muziejais ir Nacionaline dailės galerija dėl jų ekspozicijų pritaikymo asmenims, turintiems regos sutrikimų.

Institucijos

Pasirašėme sutartį su Kėdainių rajono savivaldybės Mikalojaus Daukšos viešąja biblioteka, kurios garso įrašų studijoje LAB savanorė jau pradėjo garsinti knygas. Bendradarbiaujame dar su 146 regionuose veikiančiomis kultūros, švietimo ir socialinės globos institucijomis, ir šis tinklas nuolat plečiasi.

Bendraujantis ELVIS

Pasirašėme licencines sutartis su Lietuvos jūrų muziejumi, Nacionaliniu Kauno dramos teatru, VšĮ „Vilniaus festivaliai“, UAB „AMK“ („Audioka“) ir VšĮ „Biliėtų nėra“ dėl jų išleistų garsinių išteklių prieinamumo ELVIS vartotojams neatlygintinai.

Savanoriavimas, socialinis dalyvavimas

- 111 savanorių įtraukėme į renginių organizavimo ir LAB vartotojų užsakytų leidinių pristatymo į namus veiklas.
- Parengėme savanoriams diktoriams skirtų mokymų, kaip dirbti su garso įrašymo programine įranga „Samplitude“, programą. Organizavome mokymus profesionaliems diktoriams, savanoriams ir operatoriams, siekdami gerinti jų darbo su nauja profesionalia įranga žinias.

„Lietuvos aklyjų bibliotekos vartotojų pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis“. Tyrime dalyvavo 351 respondentas. Respondentai nurodė, kad yra patenkinti LAB paslaugomis: labiausiai knygų pristatymu į namus (vidutinis įvertinimas 4,91 balo iš 5 galimų), mažiausiai – periodiniais leidiniais (vidutinis įvertinimas 4,04 balo iš 5 galimų).

„[Lietuvos aklyjų bibliotekos vartotojų, besinaudojančių Brailio raštu, poreikiai](#) ir kitomis paslaugomis, susijusiomis su Brailio raštu, poreikiai“. Apklausta 120 asmenų, turinčių regos negalią. Dauguma apklaustųjų Brailio raštą moka (67 proc.), tačiau naudoja jį tik epizodiškai (41 proc.). Skaityti Brailio raštu skatintų platesnis informacijos pateikimas viešojoje erdvėje bei didesnis leidinių pasirinkimas.

„[Virtualios bibliotekos ELVIS garsinių knygų klausymosi įpročių tyrimas](#)“. Apklausta 415 ELVIS vartotojų. 61 proc. vartotojų leidinius atsiunčia savarankiškai, 53 proc. leidinių klausosi ne namie ir 67 proc. – per mobilųjį telefoną, taigi ELVIS paslaugų prieinamumas išmaniuosiuose įrenginiuose vartotojams yra labai aktualus. ELVIS programėles planuojame sukurti 2023 m. pavasarį.

„[Leidinių apie disleksiją ir kitus skaitymo sutrikimus poreikiai](#)“. Apklausoje dalyvavo 133 asmenys (logopedai, ugdymo specialistai, bibliotekininkai ir kt.). Net 80 proc. respondentų pabrėžė, kad trūksta leidinių apie aiškius metodus ir priemones, padedančius disleksiją ar kitą skaitymo sutrikimą turinčiam vaikui bei jo tėvams. Aktualiais leidiniais LAB fondai pasipildys jau 2022 m. pavasarį.

Gairės ir metodikos

- Kultūros įstaigų darbuotojams skirtos gairės „Kultūros įstaigų prieinamumas neregiam ir silpnaregiams“ su integruotomis Brailio rašto naudojimo rekomendacijomis
- Metodika „[Skaitynių valandėlė: paprasti garsiniai tekstai ypatingam skaitytojui](#)“
- „[ELVIS vartotojo vadovas](#)“
- Metodika „[Kaip kurti taktiles knygas](#)“.

AČIŪ

**Žmonėms, dovanojusiems knygas,
kurias įgarsino mūsų diktoriai, ir
skyrusiems 1,2 proc. savo pajamų
mokesčio bibliotekai!**

**Mūsų veiklą parėmusiems partneriams
ir visiems, kurie, kaip ir mes, tiki, kad
skaityti gali visi!**

